

اهمیت واحد تحقیق و توسعه در نگرش بلندمدت به صنعت و بازار

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

احتمالا کسانی که تنها سه دهه از عمرشان گذشته باشد، روزهایی را به خاطر می‌آورند که وارد هر خانه‌ای می‌شدیم شامپو، صابون، مواد [شوینده](#) و کرم‌ها شبیه هم بود و تعداد کمی از مردم محصولات متفاوتی مصرف می‌کردند یا حتی به آن دسترسی داشتند. با فاصله کوتاهی پس از جنگ تغییرات شروع شد و صنعت شوینده و [بهداشتی](#) نیز مانند بقیه بخش‌های تولیدی کشور، وارد مسیر ساخت محصولات جدید شد و کالاهای متنوع و متفاوتی به مصرف‌کنندگان عرضه کرد. با این حال واردات کار تولیدکنندگان این حوزه را مانند بسیاری دیگر از صنایع سخت کرده بود و باقی ماندن در عرصه رقابت به چیزی بیش از تنوع نیاز داشت یعنی به روز رسانی و [کیفیت](#) بالا. لازمه دستیابی به این دو عنصر تضمین کننده حضور و ماندگاری، وجود واحد تحقیق و توسعه در کنار واحدهای بازاریابی و تجاری شرکت‌هاست و بعضی تولیدکنندگان به این مساله مهم پی برده‌اند. تحریم‌های سخت دو سال گذشته از طرفی رقبای خارجی را از بازار ایران بیرون راند ولی از طرف دیگر دسترسی شرکت‌ها به مواد اولیه با کیفیت و نیز علم روز دنیا را سخت کرد که تاثیر آن در بخش‌های تحقیقاتی، معرفی فرمولاسیون‌های جدید و اصلاح و به‌روز رسانی فرمول‌های قدیمی بیشتر به چشم می‌آید.

مهندس شیوا موسویان؛ مشاور فرمولاسیون و تولید محصولات [آرایشی](#) و بهداشتی از سال ۱۳۷۲ به صنعت پیوسته است. او پس از ۲۸ سال کار در بخش‌های تحقیق و توسعه، تولید و فرمولاسیون، هم اکنون به عنوان مشاور با شرکت‌های مختلف همکاری می‌کند.

گفت‌وگوی ما را با او درباره فرمولاسیون در صنعت آرایشی و بهداشتی کشور، ضرورت‌ها و نیازهای این بخش در شرکت‌های تولیدی و نیز تاثیر تحریم‌ها بر تحقیق و توسعه می‌خوانید.

صنعت آرایشی و بهداشتی ایران چه مسیری را در زمینه فرمولاسیون طی کرده است و الان چه جایگاهی دارد؟

تا جایی که اطلاع دارم اولین شرکت آرایشی و بهداشتی سال ۱۳۰۷ شمسی در ایران با صنعتی کردن پخت صابون سنتی به وجود آمد. پیش از انقلاب اکثر فرمولاسیون‌ها و روش‌های ساخت و حتی تجهیزات را شرکت‌های تولیدکننده [مواد اولیه](#) اروپایی، در اختیار تولیدکنندگان ایرانی قرار می‌دادند. پس از انقلاب و در دوران جنگ، شرکت‌ها نه تنها توفیق چندانی در توسعه محصولات خود نداشتند بلکه بسیاری از محصولات قدیمی خود را نیز به دلیل تغییرات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی از فهرست اقلام تولیدیشان حذف کردند. برای مثال شرکت [داروگر](#) پیش از انقلاب چندین قلم محصول آرایشی از جمله رژلب را با کمک یک شرکت آلمانی تولید می‌کرد که پس از انقلاب متوقف شد.

دهه ۷۰ و سال‌های اولیه پس از جنگ که من کارم را شروع کردم، علیرغم کمبودهای زیادی که در کشور وجود داشت، سرآغاز دوران شکوفایی مجدد صنعت آرایشی و بهداشتی کشور هم بود. خیلی از شرکت‌های بزرگ دنیا دوباره در ایران نماینده رسمی داشتند و به واسطه وجود آنها، اطلاعات روز دنیا در زمینه فرمولاسیون و تولید قابل دسترسی بود و سیاست‌های اقتصادی هم به گونه‌ای بود که تولیدکنندگان می‌توانستند خیلی از مواد اولیه با کیفیت بالا و به روز دنیا را وارد کنند. متأسفانه آن زمان هنوز واحدهای تحقیق و توسعه در بسیاری از شرکت‌های ایرانی شکل نگرفته بود. در واقع جا انداختن اهمیت این واحد و لزوم تحقیقات برای پیشبرد اهداف تولید، حتی در شرکت‌های بزرگ و معتبر کار دشواری بود و شاید بسیاری افراد آن را به چشم یک واحد سربار و بی فایده می‌دیدند. خوشبختانه با گذشت زمان و مشخص شدن تاثیر و اهمیت واحد تحقیق و توسعه در همکاری با واحدهای بازاریابی و فروش برای بالا بردن کیفیت و کمیت محصولات و حل مسائل و مشکلات خط تولید، رفته رفته اهمیت و لزوم این واحد برای مجموعه‌های تولیدی جا افتاد. الان مشکل چیزی دیگری است و با اینکه تحقیق و توسعه در کنار تولید پذیرفته شده، متأسفانه به دلیل تحریم‌های بی‌سابقه اقتصادی که از دو سال پیش بر کشور تحمیل شد، بعضی ابزار و امکانات لازم برای فعالیت در این بخش وجود ندارد.

با تشدید تحریم‌ها و وارد نشدن محصولات بهداشتی و آرایشی خارجی، شرکت‌های داخلی برای پر کردن جای خالی اقلام خارجی در قفسه فروشگاه‌ها و داروخانه‌ها به تکاپو افتادند و رقابت سختی برای تولید محصولات جایگزین شکل گرفت. نتیجه این بود که تاکید می‌کنم در بعضی موارد و نه همه موارد، کیفیت فدای این تعجیل و فوریت شد. با این همه تولیدکنندگانی که دیدگاه اصولی و برد-برد نسبت به عرضه محصولشان دارند و به سود درازمدت و پایدار فکر می‌کنند نگاه دیگری به این مساله داشتند و بر همین اساس عمل کردند.

با توجه به سابقه فعالیت در این حوزه، وضعیت فرمولاسیون محصولات آرایشی و بهداشتی ایرانی را چطور می‌بینید؟

نمی‌توانم در این مورد به صورت عمومی و کلی نظر بدهم ولی از آن‌جا که با بعضی شرکت‌ها در تماس هستم، می‌توانم بگویم این مساله به شرایط و سیاست‌های مدیریتی هر شرکت بستگی دارد و از شرکتی به شرکت دیگر متفاوت است.

در ایران محصولات آرایشی و بهداشتی بسیاری با کیفیت خوب تولید می‌شوند و به جرات می‌توان گفت بعضی از آن‌ها نسبت به محصولات خارجی مشابه از نظر کیفی برتری بارزی دارند. دلیل این کیفیت بالا، فقط فرمولاسیون محصولات نیست. همان‌طور که اشاره شد نگرش صحیح مدیریت مجموعه به فرایند توسعه محصول شامل تحقیق و تحلیل صحیح بازار، طراحی فرمولاسیون با کیفیت، ایمن، به روز و منطبق بر نیاز مشتری، تداوم پایدار زنجیره تامین مواد اولیه و اقلام بسته‌بندی مناسب و همچنین فروش و عرضه حرفه‌ای تولید چنین محصولاتی را در پی خواهد داشت. متأسفانه در بعضی شرکت‌ها هم به دلایلی (عمدتاً دلایل اقتصادی یا ناآگاهی درباره اهمیت موضوع) توجه کمتری به کیفیت می‌شود. ضمناً از آنجایی که با همه شرکت‌ها تعامل ندارم طبیعتاً نمی‌توانم آمار دقیقی از همه محصولات آرایشی و بهداشتی ارائه بدهم. با این حال می‌دانم تعداد زیادی از شرکت‌ها علیرغم تحریم‌ها هنوز به تحقیق و توسعه و فرمولاسیون خوب اهمیت می‌دهند و ترجیح آن‌ها عرضه محصولات با کیفیت و ایمن به بازار است.

بعضی کارشناسان نقدی به صنعت ایران وارد می‌کنند و معتقدند فرمولاسیونی که در بسیاری از شرکت‌ها برای تولید استفاده می‌شود، همان فرمولاسیون محصولات وارداتی است و تغییر داده نمی‌شود که این نقد را می‌توان به واحد تحقیق و توسعه مرتبط دانست. نظر شما چیست؟ آیا شرکت‌های ایرانی برای تعریف فرمولاسیون جدید یا به روز رسانی و بومی‌سازی فرمولاسیون‌های قدیمی اقدام کرده‌اند؟

در ادامه مبحث قبلی باید بگویم این مساله نیز از شرکتی به شرکت دیگر متفاوت است

و به استراتژی بازاریابی و فروش بستگی دارد. مثلاً شرکتی که قبلاً واردکننده محصولات آرایشی و بهداشتی خارجی بوده، ممکن است ترجیح بدهد محصولی مشابه برندی که قبلاً وارد می‌کرد، به مشتریان وفادار و ثابتش عرضه کند. طبیعتاً (آن واردکننده دیروز و تولیدکننده امروز) آگاهانه و حتی به عمد می‌خواهد فرمولاسیونش دقیقاً مشابه همان محصول خارجی قبلی باشد و هیچ تغییری در فرمولاسیون محصولش را نمی‌پذیرد.

به طور کلی پیش از شکل‌گیری و تعریف فرمولاسیون، در مرحله تحقیق و تحلیل بازار بر مبنای سیاست‌های شرکت، معمولاً پنج مارک و محصول معیار تعریف می‌شود. در این میان خیلی از شرکت‌ها تمایل دارند برای محصول جدید مزیت رقابتی ایجاد کنند. بسیاری از فرمولاتورهای ما در شرکت‌های آرایشی و بهداشتی این توانایی و قابلیت را دارند که فرمولاسیون‌ها را مهندسی معکوس کنند و به تولید برسانند، البته مشروط بر این‌که مواد اولیه لازم موجود باشد. گاهی حین فرمولاسیون، مفهوم جدیدی هم اضافه می‌شود و حتی در خیلی از موارد نوآوری‌هایی اتفاق می‌افتد که بعضی از آن‌ها ثبت اختراع می‌شود یا به دلایلی ممکن است ثبت نشود. در چند سال اخیر شاهد ایجاد فرمول‌های بدیع در کنار تولید کنندگان معتبر بوده‌ام و این موضوع هم بسته به استراتژی، توان و بضاعت شرکت از نظر تهیه و تامین مواد اولیه، تجهیزات و امکانات لازم متفاوت است.

آیا شرکت‌های ایرانی دغدغه بومی‌سازی فرمولاسیون و متناسب‌سازی محصولاتشان برای شرایط آب و هوایی ایران، نوع پوست و مو و نیز فرهنگ شستشوی مردم کشور خودمان را دارند؟

طبیعتاً پنج‌مارک یا خلاصه ویژگی‌های محصول مرجع که از طرف بخش بازاریابی در اختیار فرمولاتور قرار می‌گیرد، مبنای فرمولاسیون قرار می‌گیرد، بنابراین اگر تحقیق و تحلیل بازار به درستی انجام شود، کالای تولیدی محصولی خواهد بود که موافق سلیقه ایرانیان است. معیار این تولید می‌تواند پنج‌مارکی باشد که قبلاً در ایران توفیقی به دست آورده و طبیعتاً با فرهنگ، شرایط اقلیمی و ساختار پوست ما هماهنگی داشته است.

روال و مسیر درست توسعه محصول شامل تحقیق و تحلیل بازار، فرمولاسیون اولیه، پیل تست و تست‌های کارآیی، تصحیح فرمولاسیون، طراحی، تامین مواد اولیه و بسته‌بندی و در نهایت تولید است. با توجه به این‌که پس از فرمولاسیون اولیه درمورد کارآیی محصول آزمایش و نظرسنجی می‌شود اگر نتایج آماری مطلوب نباشد، محصول به مرحله قبل برمی‌گردد تا وقتی نتایج مطلوب آماری از فرمولاسیون طراحی شده به دست بیاید. بنابراین اگر اصلاح فرمولاسیون بر اساس نظر مصرف‌کننده نهایی به درستی انجام شود، بومی‌سازی هم اتفاق خواهد افتاد. اغلب شرکت‌های ایرانی این مساله و مسیر را در نظر می‌گیرند چون در غیر این صورت در بازار به نتیجه مطلوب نمی‌رسند.

به عنوان مثال موی ما شرقی‌ها نسبت به موی اروپایی‌ها ضخیم‌تر است و جنس متفاوتی دارد پس شامپو یا نرم‌کننده‌ای که برای موی اروپایی‌ها طراحی شده، ممکن است برای موی نژاد ایرانی مناسب نباشد. بنابراین اگر فرمولاسیونی دقیقاً از روی دفترچه فرمولاسیون راهنمای یک شرکت اروپایی برداشته و اجرا شود در بازار با شکست روبرو خواهد شد و شرکت ایرانی مجبور خواهد بود دوباره روی فرمولاسیون کار کند.

شرکت‌های ایرانی چقدر از ظرفیت‌ها و منابع داخلی برای فرمولاسیون محصولات خود استفاده می‌کنند؟

پژوهشگران ایرانی در سال‌های اخیر از مواد اولیه طبیعی به طور اعم و گیاهان دارویی به طور خاص استفاده کرده و شرکت‌های دانش‌بنیان و تولیدکننده عصاره و اسانس فعالیت زیادی داشته‌اند. با توجه به این‌که گونه‌های گیاهی بی‌نظیری در ایران داریم، هر چند الان از آن‌ها استفاده زیادی در صنعت می‌شود ولی هنوز ظرفیت زیادی در این بخش وجود دارد.

فرمولاسیون کرم‌ها و لوازم آرایش ایرانی چه شرایطی دارد؟

این محصولات هم مانند شوینده‌ها معمولاً بسته به فیزیولوژی و ویژگی‌های متفاوت پوست برای هر جامعه هدف به طور جداگانه طراحی می‌شود. در گزارش تحقیق بازار، هم بازار هدف مشخص می‌شود و هم نیازی که باید محصول تولیدی آن را مرتفع کند. با در نظر گرفتن ویژگی‌های بازار جامعه هدف و آگاهی کافی از عوامل موثر بر ایجاد عرضه پوستی و همچنین روش‌های کنترل عرضه، فرمولاتور می‌تواند فرمول مناسبی طراحی کند. باید این نکته را نیز در نظر بگیریم که ایران کشور اقلیم‌های متفاوت است و معمولاً تولیدکنندگان معتبر، گروهی از محصولات را عرضه می‌کنند که در هر منطقه یا استان با توجه به نوع اقلیم، فرهنگ، عوارض شایع پوستی و... بخشی از سبد بیشتر مورد اقبال مصرف‌کننده قرار می‌گیرد.

در این زمینه مسائل فرهنگی و اجتماعی بسیار دخیل هستند برای مثال ایران بازار خوبی برای فروش محصولات آرایشی دارد و سرانه مصرف این محصولات در کشور ما به نسبت بیش از اروپاست. بنابراین تولید محصولات آرایشی با کیفیت و منطبق بر سلیقه غالب ایرانی پرسود خواهد بود.

با توجه به شرایط تحریمی و سخت دو سال گذشته، آیا شرکت‌های ایرانی امکان دسترسی به مواد اولیه مورد نیاز و اجرایی کردن و تولید فرمولاسیون‌های خود را داشته‌اند؟

طبیعتاً تحریم‌ها روی همه واحدهای تولیدی اثر داشته‌اند، صنعت آرایشی و بهداشتی هم از این قاعده مستثنی نبوده و متأسفانه اثرات منفی بارزتر است. ارتباط صنعت با بسیاری از شرکت‌های بین‌المللی و به نام در زمینه تولید مواد اولیه، ملزومات بسته‌بندی و تجهیزات قطع شده است، به همین دلیل یا هیچ دسترسی به مواد اولیه مورد نیاز وجود ندارد یا به دلیل واسطه‌گری‌های متعدد، این اقلام با قیمت خیلی بالایی به دست تولیدکننده می‌رسد و استفاده از آن مقرون به صرفه نیست.

از طرف دیگر باید به این اتفاق مثبت هم اشاره کنم که بعضی از شرکت‌ها برای رفع نیازهای ضروری خود، برای تولید مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز اقدام کرده‌اند که به دلیل تحریم، از دسترس صنعت آرایشی و بهداشتی خارج شده است.

آیا تحریم‌ها اثر مستقیمی بر واحدهای تحقیق و توسعه شرکت‌ها داشته‌اند؟

بله، حوزه آرایشی و بهداشتی جزو بخش‌هایی از صنعت است که دائم در حال به روز شدن است و مواد و اطلاعات جدیدی از سوی شرکت‌های تجاری- تحقیقی بین‌المللی به دنیا عرضه و معرفی می‌شود. کسانی که در بخش‌های تحقیقاتی و فرمولاسیون فعال هستند باید به دانش روز جهان در این حوزه دسترسی داشته باشند و به روز ماندن در غیاب نمایندگان شرکت‌های مذکور کار وقت‌گیر و دشواری است. قبلاً در جلسات و سمینارها از نوآوری‌ها، مطلع می‌شدیم ولی الان مجبوریم وقت و انرژی بیشتری صرف کنیم تا اطلاعات لازم را از مقالات، مجله‌ها و منابع دیگر به دست آوریم در حالی که به دلیل تحریم‌ها امکان ارسال نمونه مواد جدید بسیار محدود شده است و فرمولاتور امکان تجربه عملی فرمولاسیون با مواد به روز را ندارد. مثلاً وقتی من به عنوان یک فرمولاتور اطلاعاتی در مورد یک ماده اکتیو ضد چروک جدید پیدا می‌کنم ولی به نمونه آن ماده دسترسی ندارم، اطلاعاتم در سطح تئوری باقی می‌ماند و تجارب عملی و جانبی کار با آن ماده (اعم از برهم کنش‌های احتمالی با سایر مواد متشکل، حس پوستی، اثربخشی، هم‌افزایی در کنار سایر اکتیوها و...) را از دست خواهم داد. عملاً در شرایط تحریم، اولویت فرمولاتور به جای کارایی محصول و توجیه اقتصادی آن، به امکان تامین مواد اولیه، توجیه اقتصادی و سپس کارایی محصول تغییر یافته است.

تحریم برای همه صنایع ایران شبیه تیغ دو لبه عمل کرد، از طرفی دسترسی به مواد

اولیه و اطلاعات جدید را سخت کرد و از طرف دیگر حذف رقبای خارجی فرمتی برای حضور بیشتر شرکتهای ایرانی در بازار و توسعه بود، به نظر شما بخش تحقیق و توسعه صنعت آرایشی و بهداشتی ایران در این مدت عملکردی داشته است که پس از رفع تحریم و عرضه مجدد کالاهای خارجی، بازار محصولات داخلی پایدار بماند؟

این مساله به عوامل متعددی بستگی دارد و به نظرم شرکتهایی که همیشه به تحقیق و توسعه اهمیت میداده‌اند در این دوره نیز با تکیه بر تجربه‌های قبلی سعی در حفظ کیفیت محصولات قبلی خود و تولید محصولات جدید داشته‌اند. طبیعتاً این شرکتها با چنین رویکردی، نیاز مشتری را برآورده کرده‌اند و پس از رفع تحریم هم به دلیل شناخته شدن محصولاتشان بازارشان را بین مردم حفظ خواهند کرد. شاید این شرکتها بخشی از سهم بازار خود را واگذار کنند ولی قطعاً از بازار حذف نخواهند شد. به نظر میرسد شرکتهایی که در دوره تحریمها وارد حوزه تولید شده‌اند و مشتری شناخت کمتری نسبت به آنها دارد، باید دغدغه بیشتری داشته باشند چون هر قدر هم فرمولاسیون کارآمد باشد برای جلب اعتماد مشتریان و برندسازی زمان مناسب و کافی لازم است. بنابراین بسته به اینکه تحریمها چه زمانی برداشته شود و هر محصولی چه جایگاهی در بازار مصرف داشته باشد، نتیجه متفاوت خواهد بود.

رگولاتوری و نظارت سازمان غذا و دارو بر بخش تحقیق و توسعه را چطور ارزیابی میکنید؟

سازمان غذا و دارو یکی از مهم‌ترین مراجع نظارتی بر تولید محصولات با کیفیت در ایران است. کارشناسان معاونتهای سازمان بررسیهای موشکافانه و دقیقی روی فرمولاسیون درج شده در سه‌برگی‌های درخواست مجوز تولید انجام میدهند. در بسیاری موارد تولیدکننده برای دریافت پروانه تولید یک محصول باید مراحل متعددی را پشت سر بگذارد. ولی متأسفانه پس از اخذ مجوزهای لازم، نظارت پویایی بر کیفیت محصولات تولیدی در همه موارد ادعا شده صورت نمی‌گیرد. تقریباً همه ما تجربه استفاده از محصولاتی را داشته‌ایم که در ابتدای تولید کیفیت بسیار خوبی داشته‌اند ولی در خریدهای بعدی متوجه تغییر کیفیت آن شده‌ایم که نشان میدهد نظارتها به مرور کاهش می‌یابد.

هر چند اداره محصولات موجود در انبار تولید کننده و بازار را به صورت اتفاقی، پیش‌بینی نشده و بدون اطلاع قبلی بررسی میکند ولی در حال حاضر این آزمایشها برای همه محصولات و در مورد یک محصول برای تمام ویژگیهای قابل بررسی انجام پذیر نیست. شاید بخشی از این موضوع، به دسترسی نداشتن سازمانهای نظارتی به تجهیزات لازم و نیز هزینه و زمان بر بودن این فرایند مربوط باشد. قطعاً برای اجرایی شدن نظارت پویا بر محصولات آرایشی و بهداشتی موجود در بازار زیرساختهای متعددی نیاز است. البته تضمین کیفیت محصول وظیفه و تعهد اصلی تولیدکنندگان است و پایبندی آنها به این مساله میتواند باری از دوش سازمانها نظارتی کم کند. همچنین در زمینه ممیزی ادعای تولیدکنندگان نیز قوانین مدونی وجود ندارد که امیدوارم در آینده نزدیک چنین قوانینی تصویب شود تا از درج ادعاهای اغراق‌آمیز و غیراصولی جلوگیری شود چون باعث گمراهی مشتریان میشوند.

به نظر شما مصرف‌کننده عادی چطور میتواند محصولات خوب و معتبر را از مواردی که کمتر روی آنها کار و تحقیق شده است، تشخیص بدهد؟

نخستین ابزار و روش تشخیص مصرف‌کننده، بررسی و دقت به برچسب اصالت محصول، بارکد، پروانه ساخت و سایر نوشته‌ها و نشانه‌های روی محصول است. سازمانهای نظارتی مانند اداره نظارت بر غذا و دارو و سازمان استاندارد، تولیدکننده را مکلف به نوشتن این

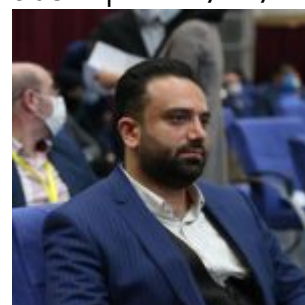
اطلاعات روی محصولات خود می‌کنند. همچنین مردم باید محصولات آرایشی و بهداشتی را از فروشگاه‌های مجاز و داروخانه‌های معتبر تهیه کنند و طبیعتاً خرید از دستفروشان یا دوره‌گردان اصلاً توصیه نمی‌شود. این موارد شرط لازم برای اطمینان از کیفیت مطلوب محصول است ولی شرط کافی نیست.

مهم‌ترین عامل سنجش کیفیت یک محصول، برآورده شدن نیازی است که مشتری به دلیل آن یک کالا را می‌خرد، مثلاً اگر یک محصول ضد لک طبق دستور نوشته شده روی آن استفاده شود و پس از طی دوره مصرف، تغییری در رنگ لک‌های پوستی ایجاد نشود باید به کیفیت آن شک کرد.

نکته مهم دیگر در خرید محصولات آرایشی و بهداشتی وجود واحد « پاسخ به مشتریان » است تا در صورت بروز مشکلی برای مصرف‌کننده، امکان پیگیری وجود داشته باشد.

صنایع بهداشتی به دنبال صادرات و ارزآوری باشند

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو، دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان استان تهران بر لزوم **صادرات** و ارزآوری صنایع **بهداشتی** و **شوینده** تاکید کرد.

امیرعلی تباشیری گفت: امروز مشکل بیش از نیمی از تولیدات، مربوط به واردات **مواد اولیه** است اما در تولید مواد شوینده، به ویژه **صابون** که مواد اولیه آن شامل چیپس‌های چربی است و به طور کامل در داخل کشور تولید می‌شود، به واردات وابسته نیستیم.

دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان استان تهران افزود: علاوه بر این می‌توانیم با تکیه بر فناوری‌های موجود در کشور، این مواد و کالای مصرفی را نیز با **نوآوری** و تنوع‌بخشی به محصولات، به صادرات برسانیم و از این طریق برای کشور ارزآوری کنیم.

دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان تهران تاکید کرد: اکنون با توجه به وضعیت اقتصادی حاکم بر جامعه، هر کسب و کاری باید بعد از خودکفایی، بومی‌سازی و ارتقا محصول و رقابت با کالاهای مشابه خارجی، در زمینه صادرات و ارزآوری تلاش کرده و در وضعیت جنگ اقتصادی که درگیر آن هستیم، فعالیت خود را توسعه داده و اشتغال‌زایی کند.

آمارنامه فراورده‌های مکمل تولیدی سال ۱۳۹۹

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو، آقای دکترعباس کبریایی زاده، رئیس هیئت مدیره سندیکا تولیدکنندگان مکمل‌های رژیمی و غذایی ایران در نامه‌ای خطاب به آقای دکتر بهفر، مدیر کل امور فرآورده‌های طبیعی سنتی و مکمل گفت: آمارنامه فراورده‌های مکمل تولیدی سال 1399 با مشارکت شرکت‌های عضو این سندیکا تهیه و در وبسایت سندیکا به آدرس www.idsms.org بارگذاری شده است.

دکترعباس کبریایی زاده افزود: اداره کل امور نیز راسا نسبت به دریافت اطلاعات از شرکت‌ها اقدام کرده و با در اختیار داشتن سامانه TTAC، اطلاعات مربوط به واردات مواد اولیه شرکت‌ها و اطلاعات شرکت‌های توزیع کننده، امکان راستی آزمایی اطلاعات منتشرشده نیز برای آن مجموعه محترم فراهم است.

وی در ادامه گفت: از این رو ما از آن اداره کل خواستیم ضمن بررسی نتیجه ارزیابی‌های صورت گرفته روی آمارهای ارسالی از سوی شرکت‌ها جهت بهره برداری و تدوین راهکارهای دقیقتر برای جمع اوری صحیح اطلاعات به این سندیکا اعلام شود.

دکترعباس کبریایی زاده در پایان خاطرنشان کرد: بدیهی است عدم وصول پاسخ به منزله صحت آمار منتشرشده این سندیکا بوده و این مجموعه آمارنامه انتشار یافته را مبنای ارزیابی و تصمیم گیری‌های بعدی قرار داده و در اظهارنظرها و پاسخگویی به مراجع ذیربط این آمار را ملاک و معیار قرار خواهد داد.

محصولات تولیدی زیر ذره بین سندیکا

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو، دکتر عباس کبریایی زاده، رئیس هیئت مدیره سندیکای تولیدکنندگان مکمل‌های رژیمی و غذایی ایران در نامه‌ای خطاب به آقای دکتر بهجت، مدیر کل امور فرآورده‌های طبیعی سنتی و مکمل درباره مشکلات متعدد تولید محصولات تحت لیسانس گفت: اخیراً مجوزهای متعددی از سوی اداره امور فرآورده‌های طبیعی سنتی و مکمل جهت تولید تحت لیسانس فرآورده‌های مکمل ورزشی صادر شده است. از

آنجایی که با توجه به تجربه قبلی در خصوص محصولات تولید تحت لیسانس فرآورده‌های مکمل (محصولات غیر ورزشی، قرص‌ها و کپسول‌های مولتی ویتامین، انواع قرص جوشان و ...) هیچ گونه ارزیابی قیمتی در زمان تایید پرونده‌های شرکت‌های متقاضی واردات از سوی آن اداره کل صورت نمی‌گیرد، در نتیجه این موضوع منجر به بروز مشکلات متعدد در زمان تولید و ورود محصولات تحت لیسانس به بازار می‌شود.

وی تصریح کرد: مهمترین مشکل نیز تقاضای شرکت‌های تولید کننده تحت لیسانس برای اخذ قیمت‌های مصرف کننده، بسیار بالاتر از محصولات تولیدی در سطح کشور است.

عباس کبریایی زاده خاطرنشان کرد: حسب بررسی‌های صورت گرفته عملاً بسیاری از محصولات تولیدی تحت لیسانس از لحاظ [مارکتینگ](#) و برند تحت لیسانس بوده و هیچگونه انتقال دانش فنی خاصی را به داخل کشور منتقل نمی‌کند. از اینرو این سندیکا تحت هیچ شرایطی، قیمت‌های مصرف کننده بالاتر از قیمت‌های محصولات داخلی را تایید نکرده و اجازه نخواهد داد که محصولات تولیدی تحت لیسانس با استفاده از نام‌های خارجی و عدم رعایت ضوابط مربوط به مندرجات بسته بندی محصولات داخلی و با قیمت‌های بالاتر از محصولات داخلی (بدون ارائه دلایل علمی و تخصصی موجه) در بازار عرضه شوند.

وی در پایان گفت: خواهشمندیم مراتب به نحو مقتضی به شرکت‌های متقاضی تولید محصولات تحت لیسانس به ویژه محصولات ورزشی که اخیراً حجم تقاضای تولید تحت لیسانس در آنها افزایش یافته است) ابلاغ شود تا قبل از انعقاد قرارداد و انجام خریدهای تجاری به ارزیابی قیمت محصولات تولید داخل، اقدام لازم به عمل آورند تا در زمان تولید محصولات خود و عرضه آنها به بازار و اخذ قیمت از این سندیکا با مشکل مواجه نشوند.

وی افزود: بدیهی است این مجموعه همچون گذشته تفاوت‌های کیفی مستند در محصولات تولیدی (اعم از تولید داخل یا تولید تحت لیسانس) را در تعیین سقف قیمت مصرف کننده مدنظر قرار خواهد داد.

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۲۵

شماره: ۴۰۵۶۵

پست: ۰۲۱

سندیکای تولیدکنندگان
مکمل‌های رژیمی غذایی
ایران

سال ۱۴۰۰، سال تولید، پشتیبانی، مانع‌زدایی

جناب آقای دکتر بهفر

مدیرکل محترم امور فرآورده های طبیعی سنتی و مکمل

با سلام و احترام،

به استحضار می‌رساند حسب بررسی به عمل آمده اخیراً مجوزهای متعددی از سوی آن اداره کل جهت تولید تحت لیسانس فرآورده های مکمل ورزشی صادر شده و با در حال صدور می‌باشد. از آنجائیکه حسب تجربه قبلی در خصوص محصولات تولیدی تحت لیسانس فرآورده های مکمل (محصولات غیر ورزشی نظیر قرص ها و کپسول های مولتی ویتامین، انواع قرص جوشان و...) متأسفانه هیچگونه ارزیابی قیمت در زمان تأیید پرونده های شرکتهای متقاضی واردات از سوی آن اداره کل صورت نمیگیرد، این موضوع منجر به بروز مشکلات متعدد در زمان تولید و ورود محصولات تحت لیسانس به بازار می‌گردد که مهمترین مشکل نیز تقاضای شرکتهای تولید کننده تحت لیسانس برای اخذ قیمت های مصرف کننده بسیار بالاتر از محصولات تولیدی در سطح کشور می‌باشد.

از آنجائیکه حسب بررسی های صورت گرفته عملاً بسیاری از محصولات تولیدی تحت لیسانس صرفاً از لحاظ مارکتینگ و برند تحت لیسانس بوده و هیچگونه انتقال دانش فنی خاصی را به داخل کشور منتقل نمی‌نمایند، این سندیکا تحت هیچ شرایطی قیمت های مصرف کننده بالاتر از قیمت های محصولات داخلی را تأیید نکرده و تحت هیچ شرایطی اجازه نخواهد داد که محصولات تولیدی تحت لیسانس با استفاده از نام های خارجی و عدم رعایت ضوابط مربوط به مندرجات بسته بندی محصولات داخلی و با قیمت های بالاتر از محصولات داخلی (بدون ارائه دلایل علمی و تخصصی موجه) در بازار عرضه گردند.

لذا خواهشمند است دستور فرمایید مراتب به نحو مقتضی به شرکتهای متقاضی تولید محصولات تحت لیسانس (به ویژه محصولات ورزشی که اخیراً حجم تقاضای تولید تحت لیسانس در آنها افزایش یافته است) ابلاغ گردد تا قبل از انعقاد قرارداد و انجام خریدهای تجاری و ... نسبت به ارزیابی قیمت محصولات تولید داخل اقدام لازم به عمل آورند تا در زمان تولید محصولات خود و عرضه آنها به بازار و اخذ قیمت از این سندیکا با مشکل مواجه نگردند. بدیهی است این مجموعه همچون گذشته تفاوتهای کیفی مستند در محصولات تولیدی (اعم از تولید داخل یا تولید تحت لیسانس) را در تعیین سقف قیمت مصرف کننده مد نظر قرار خواهد داد.

دکتر عباس کبریایی زاده
رئیس هیات مدیره سندیکا

آدرس دبیرخانه: تهران، بلوار کشاورز، بین خیابان کارگر و خیابان جمالزاده، پلاک ۲۲۲، طبقه ۵، واحد ۲۰
تلفن: ۶۶۱۲۲۸۲۱ (۰۲۱)
پست الکترونیکی: Info.ldms@gmail.com

اصول حکمرانی خوب؛ مطالبات صنعت از دولت آینده

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو، دکتر محمد امین قبادی مدیرعامل شرکت پادرا سرم البرز در نشست مطالبات صنعت دارو از دولت آینده که با حضور نمایندگان سندیکاها و انجمن‌های دارویی، در فضای کلاب هاوس سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران برگزار شد، با ابراز امیدواری از این که این بحث‌ها به گوش تصمیم‌گیران و کارگزاران نظام دارویی برسد و نامزدها و مشاوران نامزدهای ریاست جمهوری از این نظرات استفاده نمایند گفت: مطالبات صنعت داروسازی هیچگاه درخواست‌های عجیبی نبوده است و شاید بتوان گفت همان اصول هشت‌گانه حکمرانی خوب (GOOD GOVERNANCE) است. شرکت‌ها و سندیکاها دارویی از نظام دارو و سلامت انتظار دارند مشارکت‌جویانه، وفاق محور، پاسخگو، شفاف، انعطاف‌پذیر، کارآمد و مؤثر، مسئول، عدالت محور و تابع حاکمیت قانون باشد. فساد به کمترین میزان برسد و مشکلات اقشار آسیب‌پذیر در تصمیم‌گیری‌ها لحاظ شود که به عقیده بنده سه اصل مشارکت، پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری از ارکان کلیدی است که به اصلاح صنعت داروسازی کمک بسیاری خواهد نمود.

این عضو هیئت مدیره انجمن تأمین‌کنندگان پلاسمای و داروهای پلاسمایی در ادامه افزود متأسفانه در بسیاری موارد از ظرفیت انجمن‌های تخصصی در تصمیم‌گیری‌ها بهره نمی‌بریم، در صورتی که می‌توانیم از این دانش در پیشبرد صنعت بسیار استفاده کنیم، به خاطر دارم انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات بیوتکنولوژی پزشکی ایران تفاهم‌نامه‌های خوب و اثربخشی با سازمان غذا و دارو در زمان ریاست دکتر دیناروند به امضا رساند که در پیشبرد صنعت بیوتکنولوژی اثربخش بود، اما در زمان حاضر به عنوان مثال انجمن تأمین‌کنندگان پلاسمای، مدت‌هاست که درخواست عضویت و یا دعوت در کمیته‌های پلاسمای سازمان غذا و دارو را دارد اما هیچ پاسخی از سازمان دریافت نمی‌کند.

باید به دارو نگاه صنعتی داشت

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو، دکتر فریدون مهبودی در نشست مطالبات صنعت دارو از دولت آینده در فضای کلاب‌هاوس سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران برگزار شد گفت: داروسازی در دولت‌های پیشرفته یک صنعت تلقی می‌شود و این کشورها بر این موضوع که بر درآمد ناخالص ملی اثرگذار است اتفاق نظر دارند. اگر نگاه صنعتی به

دارو داشته باشیم دیگر نباید آن را صرفاً مانند نان نیاز اولیه و اساسی دید، چرا که این نگاه جایگاه آن تغییر می‌دهد و این منظر روی قیمت‌گذاری و درآمد ناخالص ملی اثر می‌گذارد.

دکتر مهبودی مشکل **قیمت‌گذاری** را زیرمجموعه نوع نگاه به داروسازی دانست و تاکید کرد اگر مسئولان به این حوزه نگاه صنعتی داشته باشند، مشکلاتش را نوع دیگری می‌بینند و توضیح داد: «نمی‌توان به یک بخش صنعت سوبسید ریالی داد و به بخشی نداد، نمی‌توان پا روی گردن تولیدکننده گذاشت که قیمت را بالا یا پایین بیاورد. با نگاه صنعتی به دارو، مردم از بالا رفتن قیمت نگران نمی‌شوند به شرط آن‌که در درآمد ناخالص ملی و توسعه صنعتی کشور تاثیرگذار باشد. در واقع مصرف‌کننده نهایی بخش عمده‌ای از هزینه دارو را از طریق بیمه تأمین می‌کند و بر همین اساس از دولت آینده انتظار داریم جایگاه‌ها تعریف شود.

این فعال صنعت بیوتکنولوژی دارویی افزود: مسئولان وقتی بپذیرند دارو صنعت است، توسعه صنعتی کشور محقق می‌شود، منجر به ارزآوری و توسعه صادرات می‌شود، و منفعت آن را عموم مردم و اقتصاد ایران خواهند برد. با این نگاه دیگر به بهانه این که یک دارو برای مصرف‌کننده گران قیمت است بیرون از فهرست دارویی کشور قرار نمی‌گیرد، چون منفعت عام اقتصادی دارد.

عضو هیئت‌مدیره انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات بیوتکنولوژی پزشکی اظهار داشت: متأسفانه در کشور مکانیسم و کمیته حمایت از مصرف‌کننده وجود دارد ولی مکانیسمی برای حمایت از تولید وجود ندارد و متأسفانه وزارت صنعت در داروسازی به جز در همان مرحله صدور پروانه ثبت، جایگاهی ندارد.

دکتر مهبودی مطالبه بعدی صنعت دارو از دولت آینده را این‌طور مطرح کرد: مطالبه بعدی ما اجرای درست قانون‌ها و ضمانت اجرایی آن است به عنوان مثال نیاستی نمایندگان کمیسیون ماده ۲۰ به صورت انتصابی، در جلسات حضور داشته باشند. از طرف دیگر سازمان غذا و دارو در کشورهای توسعه یافته یک سازمان مستقل است و زیرمجموعه وزارت بهداشت نیست و باید از زیرمجموعه وزارت بهداشت به عنوان یک ذینفع بیرون بیاید. این یک مشکل ساختاری بزرگ است. بایستی قبول کرد که وزارت بهداشت یک مصرف‌کننده است که ارتقای سلامت کشور را دنبال می‌کند و هیچگاه یک مصرف‌کننده نمی‌تواند به عنوان حامی تولید خود را معرفی نماید.

این عضو هیئت علمی انستیتو پاستور ایران در بخش پایانی سخنان خود گفت: وزارت بهداشت وظیفه آموزش در جهت ارتقای سلامت را باید دنبال کند امری که حتی در پیاده‌سازی آن ناکارآمد عمل کرده است. ساختار و آموزش‌های این وزارتخانه مربوط به ۴۰ سال گذشته است در حالی که علوم و فنون صنعت داروسازی روزآمد و همگام با تکنولوژی پیش می‌رود و این عقب‌ماندگی باعث می‌شود که ابزارهای مناسب در اختیار جوانان علاقمند و نخبگان و پژوهشگران قرار نگیرد و سبب دلسردی آن‌ها می‌شود.

استمرار وضع موجود مشکلات جدی برای بیماران معب‌العلاج در پی خواهد داشت

به گزارش مجله خبری غذا و دارو، رئیس کمیسیون بهداشت مجلس از ورود این کمیسیون به کمبود و نایاب شدن برخی داروها خبر داد و گفت: «رفع مشکلات حوزه دارو دغدغه همیشگی کمیسیون بهداشت است و این موضوع را به صورت جدی پیگیری خواهیم کرد.»

حسینعلی شهبازی در واکنش به کمبود و نایاب شدن برخی داروها در کشور گفت: «کمیسیون بهداشت مجلس بارها در این زمینه با رئیس جمهور مکاتبه و ابراز نگرانی و بر ضرورت اختصاص ارز برای واردات دارو تاکید کرده است.»

رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی افزود: «طی هفته‌های اخیر در نامه‌ای به رئیس جمهور تاکید کردیم که استمرار وضعیت موجود و عدم تخصیص ارز به دارو و تجهیزات پزشکی مشکلات جدی را برای مردم به ویژه بیماران صعب‌العلاج، خاص و نادر ایجاد خواهد کرد اما متأسفانه جواب منطقی به ما ندادند و نسبت به این دغدغه ملی بی‌توجهی شده است.»

وی ادامه داد: «مقصر اصلی وضعیت موجود دارو عبدالناصر همتی رئیس سابق بانک مرکزی است، زیرا نسبت به اختصاص ارز بی‌توجهی کرده است.»

نماینده مردم زاهدان در مجلس یازدهم با بیان اینکه کمیسیون بهداشت به کمبود و نایاب شدن برخی داروها ورود خواهد کرد، گفت: «رفع مشکلات حوزه دارو دغدغه همیشگی کمیسیون بهداشت است و این موضوع را به صورت جدی پیگیری خواهیم کرد.»

شفافیت در سازمان غذا و دارو منافع برخی را به خطر انداخته است

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو، مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو با اشاره به شرایط پیچیده تامین دارو گفت: مبنای قضاوت عادلانه باید براساس شرایط و مشکلات عدیده مستقیم و غیرمستقیم ناشی از تحریم و شیوع کرونا باشد، اظهار نظرهای شخصی و مغرضانه درمورد تامین دارو باعث تشویش اذهان عمومی می‌شود.

دکتر سید [حیدر محمدی](#) با اشاره به برخی اظهارنظرهای جهت‌دار در حوزه عملکرد سازمان غذا و دارو گفت: محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های ظالمانه آمریکا و کشورهای متحد و همسو با آن باعث شده است که بسیاری از کشورها از ترس واکنش آمریکا در همکاری با ایران جانب احتیاط را رعایت کرده و در حوزه فعالیت‌های مرتبط با تامین دارو همکاری لازم را با طرف ایرانی نداشته باشند.

وی افزود: از سوی دیگر محدودیت‌های منابع ارزی، عدم تخصیص ارز در دسترس، مشکلات مختلف انتقال ارز و حمل و نقل مستقیم که در واقع ناشی از تحریم‌هاست، شرایط تامین دارو و [مواد اولیه](#) تولید را به شدت با پیچیدگی‌هایی مواجه کرده، اما سازمان غذا و دارو از هیچ تلاشی برای عمل به وظایف خود فروگذار نکرده است.

مدیرکل داروی سازمان غذا و دارو با اشاره به اینکه شیوع ویروس منحوس کرونا الگوی تجویز و مصرف داروها را در جهان تغییر داد، عنوان کرد: در موج‌های متعدد شیوع کرونا، تقاضا و مصرف برخی داروها افزایش و در نتیجه باعث ایجاد کمبود آن در دنیا شد، به طوری که اولویت‌های تولیدکننده برای تامین نیاز داخلی خود بوده و در چنین شرایطی کمبود مقطعی این داروها در بسیاری از کشورهای دنیا اجتناب‌ناپذیر بود؛ تمامی این موارد مزید بر علت شد تا تامین برخی داروها با دشواری صورت گیرد یا تامین آنها غیر مستمر باشد.

وی خاطرنشان کرد: به هر حال با وجود دشواریها در تامین دارو، اداره کل دارو با همکاری شرکت‌های تامین‌کننده تلاش کرده است تا تامین و توزیع عادلانه دارو را مدیریت و ضمن حفظ دسترسی بیماران مانع از نایاب شدن دارو شود، حال در این بین افرادی بدون اطلاع و اشراف به مسائل و مشکلات تحمیلی به حوزه دارو بدون توجه به شرایط بیماران و صرفاً بر اساس منافع شخصی و بعضاً گروهی خود اقدام به طرح موضوعات و صحبت‌های خلاف اخلاق واقع می‌کنند.

دکتر محمدی تصریح کرد: به نظر می‌رسد شفافیت ایجاد شده در وضع فعلی دارو منافع نامشروع برخی را به خطر انداخته است، لذا بدیهی است با طرح موضوعات ناصحیح فرافکنی و تشویش‌آذهان عمومی با تصورات واهی سعی بر تأثیر در اراده و عملکرد مدیران سازمان نسبت به شفاف‌سازی این حوزه کنند.

[تلاشی در راستای توسعه صادرات](#)

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو، خانه نوآوری و فناوری ایران ([ihit](#)) با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با هدف توانمندسازی صادراتی شرکت‌های [دانش‌بنیان](#) و به منظور نمایش محصولات این شرکت‌ها در بازارهای جهانی راه‌اندازی شده

است.

عرضه محصولات دانش‌بنیان، ارائه ایده‌های نوآورانه، ایجاد فضای رقابت‌پذیری با رویکرد صادراتی، ارتقاء زیرساخت‌های تجاری‌سازی و صادرات محصولات دانش‌بنیان، فناوری و خلاق تعامل با کارگزاران صادراتی EMCها، دعوت از مهمانان و هیئت‌های خارجی به منظور بازدید از آخرین دستاوردهای محصولات دانش‌بنیان از اهداف برپایی خانه نوآوری و فناوری ایران (ihit) است.

این نمایشگاه بستری مناسب برای معرفی شرکت‌های دانش‌بنیان و عرضه محصولات آنها در سطح بین‌المللی است. شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند محصولات خود را در نمایشگاه عرضه نموده و ضمن غناء بخشیدن به توانایی‌های صادراتی خود، از فرصت فروش و [صادرات](#) این محصولات توسط EMCها و بازدیدکنندگان خارجی استفاده نمایند. بازدیدکنندگان خارجی در قالب هیئت‌های تجاری کشورهای مختلف از این نمایشگاه دائمی بازدید کرده و متناسب با نیازهای خود از محصولات عرضه‌شده در آن استفاده می‌کنند.

گفتنی است خانه نوآوری و فناوری ایران در 16 حوزه صنعتی و به متراژ 1600 مترمربع در سالن 37A نمایشگاه بین‌المللی تهران برپا شده است که دارو و سلامت یکی از مهم‌ترین پایون‌های این نمایشگاه است.

[ارز «دارو» تک نرخی و قیمت‌گذاری‌ها به روز شود](#)

written by ravabet | ۱۴۰۰/۰۳/۲۹

به گزارش مجله خبری غذا و دارو و به نقل از ایسنا، رئیس هیئت‌مدیره سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران چند نرخی بودن [ارز دارو](#)، واقعی نبودن [قیمت گذاری دارو](#)، عدم امکان تولید داروهای جدید در کشور و... را مهمترین چالش‌های صنعت داروسازی کشور دانست و از دولت آینده خواست که ارز را تک نرخی کرده و قیمت گذاری [دارو](#) را واقعی کند تا در این صورت تا حد زیادی مشکلات تامین دارو حل شود.

دکتر محمد عبده‌زاده با اشاره به چالش‌های صنعت [داروسازی](#) کشور و مطالبات در این حوزه از دولت آینده، گفت: انتظاری که از دولت آینده داریم، توسعه سیاست‌های سلامت‌محور و توسعه‌گرا در حوزه صنعت داروسازی است. به طوری که دسترسی مردم به دارو باید راحت‌تر شود، میزان پرداخت از جیب بیماران کمتر شود، پوشش بیمه‌ای داروها هم به لحاظ درصد پوشش و هم به لحاظ تنوع پوشش داروهای جدید باید افزایش یابد تا مردم پرداخت از جیب کمتری داشته باشند.

ارز دارو تک نرخ و قیمت گذاری دارو به روز شود

چرایی توقف توسعه داروسازی کشور

وی افزود: در کنار این اقدامات ارز دارو، ماده اولیه و... باید تکنرخ شود و مابه‌التفاوت نرخ ارز دارو به سازمان‌های بیمه‌گر داده شود. به طوری که پرداخت از جیب مردم تغییر پیدا نکند، اما از طرف دیگر هم قیمت‌گذاری صنعت داروسازی بر اساس نرخ ارز واقعی و به‌روز شود. باید توجه کرد که در حال حاضر فقط به ماده موثره دارو ارز دولتی تخصیص پیدا می‌کند که ارزش ماده موثره در تولید یک دارو حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد است. بر این اساس ۶۵ درصد نهاده‌های تولید متاثر از قیمت‌گذاری ارز آزاد یا همان ارز نیمایی هستند. بقیه هزینه‌های صنعت هم مانند حقوق و دستمزد که ۴۰ درصد افزایش داشته یا هزینه‌های مواد مصرفی آزمایشگاه‌ها، حمل و نقل و... هزینه‌های روز کشور هستند که صنعت داروسازی کشور آن‌ها را تقبل می‌کند، اما به دلیل اینکه یک قلم ماده موثره ارز دولتی ۴۲۰۰ تومانی دریافت می‌کند، قیمت‌گذاری دارو یک قیمت‌گذاری سرکوبگرانه است که باعث توقف توسعه صنعت داروسازی کشور شده است. ادامه این شرایط صنعت داروسازی را با چالش جدی مواجه می‌کند.

عبده‌زاده ادامه داد: با توجه به این شرایط وقتی طی این سال‌ها به رشد سرمایه‌گذاری صنعت داروسازی نگاه می‌کنیم، در شش و هفت سال اخیر در بخش سرمایه ثابت می‌بینیم که از سال ۱۳۹۳ از ۳۷ درصد سرمایه‌گذاری در دارایی‌هایی ثابت در صنعت دارو، به حدود ۵.۵ درصد در سال ۱۳۹۹ رسیده است. یعنی روزبروز حاشیه سود این صنعت دارد کمتر می‌شود. البته شاید عدد سود افزایش یافته باشد، اما از آنجایی که خریدهای شرکت‌ها با ارز است، وقتی نسبت به تورم حساب می‌کنیم، متوجه روند کاهشی می‌شویم. به طوری که می‌بینیم که در سال ۱۳۹۳ یک دستگاه برای آزمایشگاه می‌خریدیم، ۲۰۰ میلیون تومان، اما اکنون همان دستگاه را بالای دو میلیارد تومان می‌خریم. بر همین اساس صنعت بر اساس این درآمد توان به روز کردن، نگه داشتن ماشین‌آلات و تجهیزات را ندارد و روزبروز این صنعت مستهلک می‌شود. وقتی هم مستهلک شود و نتواند صنعتش را بروز نگه دارد، از توسعه جا مانده و متوقف می‌شود. وقتی هم که صنعت دارو نتواند رشد کند، به سمت واردات می‌رویم. بنابراین باید ارز دارو تک نرخ شود.

لزوم افزایش حد اعتباری شرکت‌های دارویی در بانکها

حمایت از صنعت داروسازی استراتژیک باشد

عبده‌زاده گفت: از طرفی دولت در روش‌های تامین نقدینگی برای جبران نقدینگی شرکت‌ها هم کمک کند. به طوری که حد اعتباری شرکت‌های دارویی در بانک‌ها را برای دریافت تسهیلات افزایش دهد، مطالبات سازمان‌های بیمه‌گر به بیمارستان‌ها و شرکت‌های پخش زودتر پرداخت شود. تسهیلات بیمه‌ای و مالیاتی به صنعت داروسازی داده شود. اگر می‌گوییم که صنعت داروسازی یک صنعت حیاتی و استراتژیک است، حمایت از این صنعت هم باید حمایت استراتژیک باشد و به صورت ویژه دیده شود. نه اینکه دولت به صنعت داروسازی به عنوان یک پیمانکار ارزان قیمت نگاه کند. هیچ یک از دولت‌ها دوست ندارند که قیمت دارو افزایش یابد و دوست هم ندارند که هزینه آن را بپردازند. بنابراین این اختلاف و فشار را به صنعت‌گر و تولیدکننده آورده و می‌خواهند این هزینه را از جیب صنعت‌گر بپردازند. با این اقدامات صنعت داروسازی روزبروز به قهقرا می‌رود و روزبروز ضعیف‌تر و نحیف‌تر می‌شود. به همین دلیل هم هست که رشد سرمایه‌گذاری ثابت در صنعت داروسازی از ۳۷ درصد به ۵.۵ درصد رسیده است.

فساد و رانت در ارز چند نرخ

رئیس هیئت‌مدیره سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران با بیان اینکه بنابراین یکی از چالش‌های ما در حوزه صنعت داروسازی چند نرخ بودن قیمت ارز است،

گفت: چند نرخى بودن قيمت ارز علاوه بر اينكه در بحث قيمت‌گذارى به صنعت دارو آسيب زده است، زمينه‌ساز رانت و فساد هم هست. هم در زمينه دسترسى به اين ارز و هم اينكه سيستم‌هاى كنترلى كه دولت براى اين ارز گذاشته، دسترسى را به آن سخت و كُند کرده و زمينه‌ساز رانت و فساد هم هست. به همين دليل مى‌گوئيم اگر مى‌خواهيم از بيمار حمايت كنيم، بايد در آخر زنجيره از بيمار حمايت كنيم، نه در ابتدائى زنجيره. بنا بر اين در پايان زنجيره بيمه بايد از بيماران حمايت كند و ما به التفاوت قيمت را به بيمار بپردازد و زمانى كه بيمار مى‌خواهد دارويش را از داروخانه دريافت كند، زمانى كه روى تخت بيمارستان است و ... بايد هزينه‌هايش پوشش داده شود. در اين صورت صنعت داروسازى و شركت‌ها مى‌توانند به راحتى در سامانه نيمه ارزشان را دريافت كنند و ديگر دغدغه در نوبت ماندن براى دريافت ارز، انتظار چند ماهه براى ثبت سفارش را نداشته باشند و صنعت بتواند كارش را انجام دهد و قيمتش را هم بر اساس نرخ تورم كشور دريافت كند.

عبدعزاده توكيد كرد: صنعت داروسازى كشور هم مانند ساير صنايع كشور است. بنا بر اين دولت جديد هم بايد در زمينه ارز دارو اقدامى جدى انجام دهد و براى تك نرخى كردن ارز دارو همراه با دو الزام حفظ راهكار حمايت از بيماران و پيش‌بيني تامين نقدى‌نگى صنعت اقدام كند.

دو سال است كه فهرست داروئى كشور بسته شده

وى اظهار كرد: در عين حال ما تعداد زيادى شركت دانش بنيان داريم و معاونت علمى رياست جمهورى ساختار عريض و طويلى براى حمايت از اين شركت‌ها ايجاد کرده است. از طرفى تاكيدات مقام معظم رهبرى براى حمايت از شركت‌هاى دانش بنيان وجود دارد. با اين حال متاسفانه دو سال است، يعنى از سال ۱۳۹۷ به بعد فهرست داروئى كشور بسته شده و هيچ داروئى جديدى اجازه توليد ندارد. شركت‌هاى دانش بنيان و شركت‌هاى كه در حوزه تحقيقات كار مى‌كنند، همه قفل شدند. وقتى بيمارى داروئى جديد نياز دارد بايد برود و با چند برابر قيمت داروئى تك نسخه‌اى خارجى را تهيه كند. فكر مى‌كنم يكى از دلايل اين موضوع ارزبرى بالاى اين داروها باشد. زيرا به هر حال شرايط كشور در زمان تحریم‌ها سخت است. در عين حال وقتى داروئى توليد مى‌شود، مردم انتظار دارند كه تحت پوشش بيمه قرار بگيرد، دولت هم بوجه ندارد و صورت مساله را پاك مى‌كند. در حالى كه پيشنهاده ما به وزير بهداشت و سازمان غذا و دارو اين بود كه اين داروها را به شرط توليد ماده اوليه آن در داخل كشور، اجازه دهيد. در اين صورت ماده اوليه هم در كشور توليد مى‌شود و هم بيمار و هم توليد كننده ماده اوليه از اين اقدام منتفع مى‌شود و هم به نفع كشور است.

عبدعزاده با بيان اينكه قيمت داروهاى كه در كشور توليد مى‌شود، بسيار پايين است، گفت: به هر حال ما مى‌توانيم هر داروئى توليد کرده و صادر كنيم. متاسفانه دو سال است كه جلو اين اقدام گرفته شده است.

چالش كنترل كيفى سازمان غذا و دارو

وى گفت: يكى ديگر از انتظارهاى رگولاتورى در سازمان غذا و دارو است. به طورى كه شرح وظائف متعددى روى سر سازمان غذا و دارو ريخته‌ايم به گونه‌اى كه كار اصلى اين سازمان فراموش شده است. كار اصلى سازمان غذا و دارو، رگولاتورى و كنترل كيفى داروئى كشور است، اما اكنون اين سازمان بايد پيگير تايد ثبت سفارش و تايد نرخ ارز باشند و پيگير باشند كه چه كسى ارز دريافت كند و چه كسى ارز دريافت نكند يا اينكه بيشترين چالششان در حوزه بازرگانى و اقدامات كمى است تا كيفى. به نظر من يكى از اقداماتى كه در دولت جديد بايد انجام شود، در راستاى چابكسازى، شفافسازى و تسهيل توليد در وزارت بهداشت است.

عبدعزاده گفت: شعار امسال مانع‌زدائى و پشتيبانى از توليد است، اما هيچكس نمى‌گويد

که امسال که سال مانع زدایی از تولید است، وزارت بهداشت، وزارت صمت، بانک مرکزی و... شما کدام یک از آیین‌نامه‌هایتان را اصلاح و کدام آیین‌نامه اضافی را حذف کردید؟ نه وزارتخانه‌ها پاسخگو هستند و نه کسی از آنها این برنامه‌ها را مطالبه می‌کند، بیشتر به تعارفات می‌گذرد. در حالی که خود سازمان بازرسی کل کشور باید در این زمینه مطالبه‌گر کل وزارتخانه‌هایی که در حوزه تولید فعالیت دارند، باشد.

سندیکاها و اتحادیه‌ها در تصمیم‌گیری‌ها دخیل شوند

وی گفت: یکی دیگر از چالش‌های موجود در این حوزه عدم مشارکت NGOها در تصمیم‌گیری‌ها است. بخش تولید کشور، اتحادیه‌های مختلف و... ذینفعان هستند و این‌ها هستند که شبانه روز در حوزه دارو کار می‌کنند. حال اگر در تصمیم‌گیری‌ها شریک شوند به نفع کشور و ملت است و در عین حال کار دولت راحت‌تر می‌شود، اما متأسفانه می‌بینیم که روزبروز نقش اتحادیه‌ها و سندیکاها در تصمیم‌گیری‌ها کم‌رنگ‌تر می‌شود، نظرخواهی نمی‌کنند، اگر هم نظرخواهی صوری شود، اهمیت داده نمی‌شود. این هم از مواردی است که دولت آینده به آن توجه کند.

قیمت‌گذاری دارو؛ وجه‌المصالحه کمیسیون‌های قیمت‌گذاری

عبده‌زاده تاکید کرد: اگر بخواهیم از بیماران و مردمان حمایت کنیم، هیچ راهی نداریم، مگر اینکه از صنعت دارو حمایت کنیم. اگر می‌خواهیم از صنعت دارو حمایت کنیم، راهی نداریم جز اینکه کاری کنیم که این صنعت سودآور شود. صنعتی که سودآور نباشد، نمی‌تواند تولید کند و ورشکست می‌شود. نتیجه این موضوع هم می‌شود واردات، این ادبیاتی است که در حوزه اقتصاد تمام دنیا بر اساس آن پیش می‌روند، اما متأسفانه در کشور ما اکنون قیمت‌گذاری دارو، شده وجه‌المصالحه کمیسیون‌های قیمت‌گذاری. اینطور که نمی‌شود. سازمان حمایت، هم حمایت از تولیدکننده و هم حمایت از مصرف‌کننده است. نمی‌شود به این بهانه که یک قسمت دارو ارز دولتی دریافت می‌کند، سایر عوامل موثر بر قیمت‌گذاری دارو را نبینیم و در نظر نگیریم. در حال حاضر نگاه کنید که مواد اولیه تولید داخلی چقدر تغییر قیمت داشتند، حق هم دارند. زیرا وقتی حقوق، دستمزد و هزینه‌ها افزایش می‌یابد، تولیدکننده ماده اولیه چاره‌ای ندارد جز اینکه قیمتش را افزایش دهد. حال می‌آییم در زمینه داروی ساخته شده، می‌بینیم که کمیسیون‌ها حتی ماهی یکبار هم تشکیل نمی‌شود، کنسل می‌شود یا به تاخیر می‌اندازند، این دولت سعی می‌کند که بگذرد و قیمت دارو تغییر نکند، دولت دیگر هم همینطور و این وسط کسی که متضرر است، صنعت داروسازی کشور است.

قیمت‌گذاری دارو واقع بینانه باشد

وی گفت: بحث قیمت‌گذاری دارو و ارز، از چالش‌های بسیار جدی صنعت داروسازی کشور است. ما می‌گوییم که قیمت دارو باید واقع بینانه شود. دولت اگر می‌خواهد از بیماران حمایت کند، باید بهای داروها را با پوشش بیمه‌ای پرداخت کند. نمی‌تواند خودش را کنار بکشد، از طرفی قیمت دارو را پایین نگه دارد و از طرفی دارو را تحت پوشش بیمه قرار ندهد یا سطح پوشش را کم کند. در این صورت هم صنعت داروسازی ناراضی است، هم بیمه به دلیل بحث محدودیت بودجه ناراضی است و هم بیمار به دلیل اینکه بسیاری از داروهای مورد نیازش پوشش مناسب را ندارند، ناراحت است.

میزان ارز تخصیصی به دارو در ۱۳۹۹

عبده‌زاده درباره میزان ارز تخصیص داده شده به حوزه دارو در سال ۱۳۹۹، گفت: در سال گذشته کل ارزی که برای تولید و واردات داروی کشور بود ۱۰۵ میلیارد دلار بود. سازمان غذا و دارو اعلام کرده بود که از این میزان ۴۸۰ میلیارد دلارش مربوط به داروهای کرونا بوده که عملاً این میزان از سهم دارو کم شده و عملاً با نزدیک

یک میلیارد دلار ارز برای تولید و واردات بخش دارویی کشور پیش رفته است. در شرایط عادی فقط برای بخش تولید کشورمان نزدیک به یک میلیارد دلار ارز نیاز داریم تا داروی کشور را تامین کنیم. در عین حال بخش واردات هم نزدیک ۱.۲ تا ۱.۳ ارزی دارد. بر این اساس کل داروی کشور تقریباً ۲.۳ ارزی دارد که در سال گذشته نصف شده است. مفهوم این موضوع این است که یا داروها دچار کمبود شدند یا ذخیره شرکت‌هایمان خالی شده است.

چرایی کمبود دارو

وی درباره وضعیت تخصیص ارز به صنعت دارو نیز گفت: همین تخصیص ارز هم اصلاً به موقع نیست. یکی از مشکلات ما این است که تامین و تخصیص ارز دولتی هیچ نظم و توالی ندارد و متأسفانه گاهی اوقات به دلیل شرایط تحریم، گاهی به دلیل نداشتن منبع در بانک مرکزی و... مشکل داریم. بنابراین هیچ روال مشخصی ندارد. شرکت‌های ما که از هند ماده اولیه وارد می‌کنند، بالای شش ماه است که نتوانستند تخصیص روپیه بگیرند و این به این معناست که ماده اولیه به کمبود می‌خورد و وقتی ماده اولیه تامین نشود، نتیجه می‌شود کمبود دارو. در حال حاضر بسیاری از داروهایی که به ویژه منابع آن از هند یا چین می‌آید، به دلیل ناکافی بودن تخصیص ارز دچار مشکل شده‌اند و این موضوع رو به افزایش است.

عبدهزاده گفت: بنابراین دولت آینده باید ارز را تک نرخی کند، قیمت گذاری دارو را واقعی کند و در این صورت تا حد زیادی مشکلات تامین حل می‌شود. از طرفی هم حتماً باید بودجه سازمان‌های بیمه گر افزایش یابد، تا بتوانند پوشش‌هایشان را کامل کرده و ارتقاء دهند.